

TARTU WALDORFKESKUSE KOMPLEKSI HOONETE JA VÄLIALADE ARHITEKTUURNE IDEEKONKURSS

Žürii lõpp-protokoll

Toimumisaeg: 30.11 - 02.12.2012

Toimumiskohd: Tartu Laulupeomuuseumi suur saal, Jaama tn 14 Tartu

Osalesid:

Mati Raamat Tartu linnavalitsus, linnainsener, Tartu Waldorfgümnaasiumi lapsevanem (Žürii esimees);

Tiiu Blaesi-Käo, arhitekt, Eesti Vabade Waldorfkoolide ja -lasteaedade Ühenduse juhatuse liige;

Tiit Sild, Tartu linnavalitsus, linnaarhitekt, Eesti Arhitektide Liidu liige;

Andres Lunge, arhitekt, Eesti Arhitektide Liidu liige;

Luigi Fiumara, arhitekt, Kiev National University of Construction and Architecture professor;

Mikk Pärdi, arhitekt, Tartu Waldorfgümnaasiumi lapsevanem;

Lena Leonovitš, sisearhitekt, Tartu Waldorfgümnaasiumi õpetaja ja lapsevanem.

Eksperdid:

Egle Tamm, Tartu linnavalitsus, arhitektuuri ja ehituse osakonna kultuuriväärtuste teenistuse spetsialist;

Heldur Ong, Alus-Geoloogia OÜ, juhatuse liige;

Tõnis Arjus, Tartu linnavalitsus, linnaarhitekt;

Tõnu Mauring, Tartu Ülikooli tehnoloogia instituud energiatöhususe ehituse tuumlabori juhataja

Protokollis: Katri Tammekand, Tartu Vaba Waldorfkooli Seltsi juhatuse liige.

Tartu Waldorfseskuse kompleksi hoonete ja välialade arhitektuurusele ideekonkursile laekus tähtajaks 27 võistlustööd. Võistlustööde hulgas leidus mitmeid arhitektuuriliselt tugevaid ja kontseptuaalselt terviklike töid. Mõistet „orgaaniline arhitektuur“ tõlgendati väga erinevalt, mille tulemusena sündis palju eriilmelisi lahendusi. Žürii pidas esitatud tööde taset ebaühtlaseks.

Kõigile võistlustöödele tehti võistlusülesandele vastavuse (Mikk Pärdi), endise kiriku ja sõöklahoone restaureerimise eritingimustele vastavuse (Egle Tamm), ehitusgeoloogiliste tingimustele ja võimaliku veerežiimi (Heldur Ong) ja energiatõhususe (Tõnu Mauring) ekspertiis. Eksperthinnangu tööde arhitektuursele lahendusele andis ka linnaarhitekt Tõnis Arjus.

Žürii hindas töid lähtuvalt ideelisest ja vormilisest kvaliteedist ja vastavusest võistlusülesandele ning valis hindamiskriteeriumite – ideekonkursi võistlusjuhendi p. 11.2 alusel välja I, II ja III preemia ning kahe ostupreemia saajad. Tööde järjestus selgitati välja lihthääleinamusega.

Žürii selgitas anonüümsete märgusõnade kaudu välja konkursi auhindade saajad:

I preemia (8000 eur) ideekavandile märgusõnaga „Birch“

Žürii liikmed Tiit Sild, Mikk Pärdi ja Andres Lunge palusid protokollida oma vastuhääle.

II preemia (6000 eur) ideekavandile märgusõnaga „Waldorf talu“

III preemia (4000 eur) ideekavandile märgusõnaga „Lemniscata“

Ostupreemia (2000 eur) ideekavandile märgusõnaga „Kukerpall“

Žürii liige Luigi Fiumara palub protokollida oma vastuhääle.

Ostupreemia (2000 eur) ideekavandile märgusõnaga „Alma Mater“

Žürii liige Mati Raamat palub protokollida oma vastuhääle.

Žürii kommentaarid premeeritud ideekavanditele:

„BIRCH „– I PREEMIA

Logistiliselt ja funktsionaalselt hästi läbimõeldud ning selles osas üks tugevamaid lahendusi. Hea fuajee, suurema ürituse puhul pääsevad inimesed mööda avarat treppi otse aulasse, koormamata klasside jm. ruumide teenindamiseks vajalikke koridore. Õnnestunud aula ja selle abiruumide koostöömimine. Valdavalt loomuliku valgusega koridorid, mis on küll kohati pikad, kuid ei muutu siiski üksluseks. Lasteaia asetus krundil on hea. Tegeldud on ka krundi vecprobleemiga ja olemasolevasse madalkohta on jäetud tiik. Väljapakutud puidust ja põhjuse seltsi eritult lastead ja sotsiaalkeskus on mõttena intrigeerivad, kuid võivad mitmel põhjuse seltsi osutuda problemaatiliseks teostamisel. Erinevate materjalide, vormide ja värvide kooskasutus ei ole välise mulje mõttes siiski lõpuni harmooniline, mõjudes ülepingutatult ja heitlikult. Sotsiaalkeskusel on lahendamata evakuatsioon.

Vastu hääletanud žürii liikmete kommentaar: lahendus on liiga konservatiivne ja üleschituse loogika pärineb teisest ajastust.

Žürii ettepanekud:

1. Eksterjöör küll äratuntavalta Waldorf/Steiner-kool, kuid nende hulgas üsna isikupäratu ja vanamoodne. Põhjendamatult palju erinevaid materjale ja kulunud võtteid. Erinevate tonaalsuste kasutamine erinevatel hoonetel ei ole esitatud kujul veenev. Seetõttu vajab fassaadide lahendus värskust ning kaasaegsemat lähenemist.
2. Akende paigutus ja kuju kaootiline ning värvilahendus võimendab segast muljet. See osa vajab selgemat ideed.
3. Kirik-söökla ruumilahendus muude hoonetega võrreldes jäik. Kuna kunstiklasside siserödud on ebapraktilised, tuleks teine korrus tervikuna välja ehitada, sest tekkiv lisapind suurendab ruumiprogrammi paindlikkust.
4. Kooli büroo tuleb paigutada peasissepääsu lähedale.
5. Fuajee ja peatrepri üldine idea on hea, kuid vajab kohendamist, sest esitatud kujul tähtsustab liialt alumise korruuse suunda.

„WALDORF TALU“ – II PREEMIA

Rõhku on pandud konstruktiiivse osa läbilahendamisele ja sellega on saavutatud arhitektuurne selgus ja terviklikkus. Plaanid on üldjoontes toimivad, kuid tavakoolile omaselt liiga risttahukakujulised. Samas teeb mitme erineva katusetüibi säärane kasutamine lahenduse kalliks ja ebaökonomiseks. Hoone mõjub ümbritsevat arhitektuuri ja maastikku respekteerivalt, kuid samas on pikad liigendamata fassaadid veidi monotoonsed. Kompleksi on võimalik etapiviisiliselt ehitada.

Õpetajate seisukohast on antud töö ebasõbralik ja koolimajaks sobimatu.

„LEMNISCATA“ – III PREEMIA

Tugev üldkontseptsioon, mis tõstab endise kirikuhoone justkui poodiumile. Välisruum ja maja räägivad kokku. Lihtsat kujundlikku üldist vormimängu ei toeta kahjuks hoone plaanilahendused. Näiteks jätab peasissepääsudena kasutamata keskse suure varjualuse, pöörates sellele selja ja isegi eksitades esimest korda saabujat. Positiivne on vormi lihtsus ja läbi kompaktsuse ka energiatõhusus. Ehitada saab vaid kahes etapis. Hoone moodustab krundiga terviku. Siseruum ei kõla kahjuks välisega kokku ja on ootamatult üksluine.

„KUKERPALL“ – OSTUPREEMIA

Lihitne ja sümpaatne tundliku materjalikasutusega lahendus, milles ei puudu ka ratsionaalsus. Tööl on lähenetud süsteemaatiliselt ja krunt on hästi ära kasutatud. Lihitne etapiviisiliselt ehitada. Väljast on mahud lihtsad (sh lihtsad ehitada), sees on püütud orgaanikat luua, mis jääb kohati nõrgaks. Väliselt on risttahukakujulised mahud põnevalt liigendatud. Kuigi konstruktsioone on kirjeldatud kui väikeblokk ja betoon, peaks taoline maja olema läbi ja lõhki puitkonstruktsioonist. Fassaadilahendus waldorfkoolile siiski sobimatu (ebaturvaline), vajaks täiesti uut lähenemist. Lihitne välisvorm mõjuks energiatõhususele hästi.

Vastu hääletanud žürii liikme kommentaar: töö ei ole oma närvilise fassaadilahenduse tõttu lastele tervislik lahendus.

Õpetajate seisukohast on töö närviline ja koolimajaks sobimatu.

„ALMA MATER“ – OSTUPREEMIA

Logistiliselt ja funktsionaalselt läbimõeldud lahendus, aga ei moodusta arhitektuurset tervikut, ei anna koolile eripärasid ilmet ega panusta kvaliteetse väliruumi tekkele. Erinevate materjalide, vormide ja värvide mitmekesisus tundub põhjendamatu ja veidi ülepaisutatud. Tervitatav on vihmavee kogumine ja päikesekollektorite ja päikesepatareide kasutamine. Veenvad ei ole kirikuhoone ruumilahendused ja siuglevad pimedad koridorid. Üks selgemaid ja paremini läbilahendatud välisruume. Kooli katusemaastiku lihtsustamine teeks tulemuse paremaks.

Vastu hääletanud žürii liikme kommentaar: spordisaal ja aula on võistlustingimustele vastaselt lahendatud ühise ruumina.

Žürii kommentaarid premeerimata ideekavanditele

„Abracadabra“

Huvitav vormiline modulaarne lahendus, kontseptsioon on sellisena siiski väga kallis (topelfassaaandid, katuste tihe viiluderivi). Kirik-sööklale ette nähtud pealeehituse maht on sobimatu. Hoonekompleksi plaanilahendused sisaldavad väga palju teravnurki ja teisi kummalise kujuga ruume, mis oleks mõnel määral aktsepteeritavad, aga kindlasti mitte nii suures ulatuses. Eesti kliimaga arvestades liiga suur hulk valgusküllaseid ja muidu mõnusaid sisehoove suurendab tublisti hoone välisperimeetrit ja viib lõppkokkuvõttes üles kütte- ja ehituskulud. Koolimajaks sobimatu.

„Arachnes“

Autorid on valinud endile üle jõu käiva vormi, valikul puudub kontseptuaalne selgitus. Plaanilahendused on täis ebapraktilisi nurki ja neis ka puudub postmodernismile (mis säärast vormi ka Eestis ekspluateerinud) omanc suur joon. Vorm mõjub oma korduvelementides küll terviklikult, kuid monstrooselt ja mitte waldorfasutustele omaselt sõbralikult.

„Comperio“

Mõte hoonete katustel ringi jooksvatest lastest võib olla huvitav, kuid väljapakutud lahendus (väga järsud kalded, puuduvad piirded) toob enesega kaasa suuri turvariske, on lahendusena poolik (näiteks puud kelguradadel) ja ei ole sellisena tõsiseltvõetavad. Palju lahendamata küsimusi s.h. evakuatsioon. Kirikuhoone lahenduse mahu selline muutmine ei ole aktsepteeritav. Arhitektuuriselt on lahendus formaalsuste küüsits, tekkiiv ruum on kalk ja ei seo endaga kasutajat.

„Courtyard“

Hoone mõjub ümbritsevas keskkonnas monotoonse ja liiga massiivsena. ühine hoov seob küll hoonekompleksi tervikuks, kuid üldine lahendus ja disain tekitab tunde, et selles hoones võib asuda ükskõik milline keskus või kool, aga mitte waldorfkeskus. Kaks võrdse tähtsusega sissepääsu tekitavad segadust. Lasteaia plaanilahendused ei ole toimivad.

„GreenGreenGreen“

Töö on kakofooniline ja ei moodusta tervikut. Välisperimeeter on keeruline ja seetõttu energiatõhususe mõttes sobimatu. Mitmete treppide ja katusaedade rajamisega on ilmselgelt üle pingutatud. Haljaskatuse rajamine jalutamise eesmärgil ei ole põhjendatud, küll aga õigustab see end vihmavee ärvoolu leevedamisel. Kirik-sööklale ette nähtud pealeehituse maht on sobimatu.

„Green Arhipelago“

Töös on huvitavaid mõtteid, kuid mõjub tervikuna siiski monotoonselt, mehaaniliselt, ebamastaapselt ja ebasõbralikult. Hoovilahendus puudulik. Tekkiv kompleks tundub paremini sobivat täiskasvanutele teaduse, laboratooriumite või ülikooli tegevuste jaoks.

„Inspired Flow“

Väljapakutud vormimäng ja rahutu fassaadirütm ei tekita harmoonilist ja mõnusat tervikpilti. Plaanilahendused on kesised, kasutatud on küll waldorfkoolides üsna laialt kasutatud ruumivorme, kuid need on sobimatult mehaaniliselt üksteise otsa lükitud. Klasside ja muude ruumide vaheline koridori- ja vaheruum on halvasti läbi lahendatud, puudub näiteks sissepääsude juurde vajalik avar hajumisruum. Välisruum on waldorfkeskusele omaselt voolav, kuigi veidi kohmakas.

„Kaheksakandt“

Võttes aluseks raske kujundi ja ehitades sellele üles terve waldorfkeskuse kontseptsiooni, on jäädud kinni vormimängu. Tulemuseks on hiiglaslikku masinavärki meenutav hoonekompleks, mis ei röhuta paraku waldorfkeskusele omaseid väärvtuseid. Form follows function printsibi asemel on kasutatud printsipi function follows form, tulemus on paraku vähevõnev. Tekivad ebamugavad ja halvastikasutatavad ruumid. Kirik-sööklale ette nähtud pealeehituse maht on sobimatu.

„Kiik“

Iseenesest põnev lähenemine, aga väga keerukas ja kulukas konstruktsioon (maa alla ehitamine), mis pole piirkonna täisehitust ja olemasolevat ruumi arvestades mõttekas. Väljapakutud energiasäästulahendused Eesti kliimas ei tööta (lihtsalt paksud seinad ei toimi, vaja on ka isolatsiooni). Siiski peab möönma, et ruumikogemus on inspireeriv, arvestatud on etapiviisile ehitamisega, mis on kenasti välja toodud ka lisatud videomaterjalis. Romantiline, kuid sobimatu.

„Küla“

Suhteliselt põnev ja terviklik välisruumi lahendus ja loogiline siseruumi kontseptsioon. Katusel käimise mõte on küll tore, aga realiserimiseks kallis ja arvestades hoone asukohta tegelikult ka mittevajalik, sest kompleksi ümbrustevad suured avarad alad. Katuste- ja mahupindade tugev liigendus tekitab talvel ilmselt probleeme lumekottidega. Fassaad natuke üle pingutatud.

„Light_fabric“

Kuigi hoone kontseptsioon lõhub funktsionaalse terviku väga väikesteks ühikuteks, on tegemist väga silmapaistva ja esteetiliselt kauni lahendusega. Väiksed ühikud tekitavad aga kahjuks väga palju välisperimeetrit, mis toob kaasa suured kommunaalkulud. Energiatõhusus on liigse välisperimeetri, siseõuede ja katusmaastiku tõttu halb. Puudub waldorfkoolidele üldiselt omane orgaaniline vorm.

„Lõngapusas“

Põnev mänguline kontseptsioon. Pikki koridore on lahenduses küll välditud, kuid millegipärast on lõivu makstud hoone välisperimeetri drastilise suurenemisega, mis tähendab ka suuremaid ekspluatatsiooni- ja ehituskulusid. Sotsiaalkeskuse ja lasteaia mahud mõjuvad sümpaatsemalt, kool rahutult ja liiga massiivselt. Palju halvastikasutatavaid ruume ja ruumiosasid.

„Maast“

Tugev arhitektuurne kontseptsioon. Huvitav sise- ja välisruumi lahendus. Terviklik ja hästi läbi töötatud. Kombineritud on mitmeid huvitavaid võtteid, lineaarne struktuur on huvitav ja leidlik. Samas mõjuvad rittapandud kastid natuke ebasõbralikult. Kooli voolav koridor ei suuda kompenseerida muude ruumide karbilikkust. Ei sobi koolimajaks.

„Marie“

Hea üritus, aga hoone lahendus jäääb poolikuks ja ei anna piisavalt terviklikku pilti reaalsest ehitisest.

„Maulwurf“

Töö ekspluateerib paari vormivõtet ja ideed, ei tee seda aga kahjuks kuigi veenvalt. Plaanilahendused poolikud, hoones on väga palju pikki koridore ja vähe valgust, lisanduvad üldisemad probleemid, näiteks on lahendamata laste katusel liikumisega kaasnevad turvariskid.

„Pesad“

Sümpaatne lahendus. Tugev lihtne kontseptsioon, erinevad ühikud piisavalt eraldatud aga samas esimese korruse tasapinnas ühendatud (kontsentreeritud ühistegevuste pind). Hoone on siiski liiga väikesteks tükkideks lõhutud, seetõttu jätab toimimine tugevasti soovida.

Kõikeühendav koridor venib lõpuks liiga pikaks. Lahendust tuleks kõvasti muuta, sarnaseid-kõrvutiolevaid funktsioone omavahel kokku liites ja tekitades suuremad mahud.

„Roheline_Muna“

Töö vormilise ülesehituse loogika on segane ja loodav keskkond samuti keerukas ning arusaamatu. Mätaskatused ei väldi tegelikult külmasildu (pinna on tegelikult hea soojusjubt). Kuna sellise lahenduse puhul tuleb kasutada palju erinevaid tarinditüüpe, on lahendus kahtlemata ka kallis ehitada.

„Space4development“

Hoognne ning tugeva vormiideega töö, seob vormi ja idee tervikuks. Pikad voolavad viilkatused võivad tekitada talvel suuri lumekotte ja osutuda seetõttu ebamõistlikuks. Energiasäästlikkus tekstis on deklaratiivne ja ei väljendu tegelikult arhitektuuris. Avar ja mõnus õueala, kuid see on tekitatud selle hinnaga, et sotsiaalkeskuse hoone on paigutatud võistlustingimustes määratud krundilt väljapoole naaberkinnistule.

„Teadmiste_riff“

Huvitav töö ja huvitav kontseptsioon. Täpselt ei saa paraku aru, milline hoone tegelikult välja näeb (fassadid ja mitmed muud aspektid läbi lahendamata). Kooli ruumilahendus tundub juhuslik. Sotsiaalkeskus liiga baraki sarnane ja vastuolus waldorfhariiduse ideedega.

„Tubular_bells“

Positiivne on see, et on arvestatud tellija ootusega kaasata lapsi-lapsevanemaid lasteaia ehitusse, samuti on waldorfhariiduse põhimõtteid austav kohalike kunstnike kaasamine vitraažide tegemisel. Mahuline lahendus on põnevalt üles chitatud, kuigi väga suur liigendus tingib palju välisperimeetrit ja sealtkaudu suured potentsiaalsed kommunalkulud.

„Wandalf“

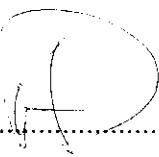
Huvitavalt läbilahendatud ja kolmeks jaotatud ruumiprogramm ja laia mõnusa joonega lahendatud plaanid, mis kohati siiski hästi ei tööta, kuid mida ühendab põnev katusemaastik. Lahendus on huvitav ja omab tugevat skulpturaalset väärust, kuid samas on tegemist kahtlemata äaretult kalli ja seetõttu ebarealistliku lähenemisega, mille juures žürii näeb lisaks muudele ka palju konstruktiiivseid probleeme.

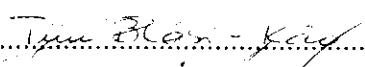
„Wholeness_in_diversity“

Huvitav kontseptsioon, mis tõlgedab „form follows function“ huvitavalt, paigutades erinevad funktsioonid täiesti vastandliku vormikeelega hoonemahtudesse. Probleemsed vaheruumid. Mitmekesisus on tagatud vaid suurte mahtude skaalas. Väikses skaalas on kõik üsna üksline. Lõpptulemusena on saavutatud suur segadus ja orienteeringmine hoonetes muudetud põhjendamatult keeruliseks.

**TARTU WALDORFKESKUSE KOMPLEKSI HOONETE JA VÄLIALADE
ARHITEKTUURNE IDEEKONKURSS**

Osalejad

Mati Raamat (žürii esimees).....

Tiiu Blaes-Käo (žürii liige).....

Tiit Sild (žürii liige)

Andres Lunge (žürii liige)

Luigi Fiumara (žürii liige)

Mikk Pärd (žürii liige)

Lena Leonovitš (žürii liige)

Katri Tammekand (žürii sekretär)

ARCHITECTURAL DESIGN COMPETITION OF THE BUILDINGS AND OUTDOOR AREAS OF TARTU WALDORF CENTRE

Final protocol of the jury

Date: 30.11 - 02.12.2012

Location: Great Hall of the Tartu Song Festival, Jaama Street 14, Tartu

Participants:

Mati Raamat Tartu City Government, City Engineer, Tartu Waldorf School parent (Chairman of Jury);

Tiiu Blaesi-Käo, architect, Member of the Board of the Association of Free Estonian Waldorf Schools;

Tiit Sild, Tartu City Government, City Architect, Member of the Union of Estonian Architects;

Andres Lunge, architect, Member of the Union of Estonian Architects;

Luigi Fiumara, architect, Kiev National University of Construction and Architecture professor;

Mikk Pärdi, architect, Tartu Waldorf School parent;

Lena Leonovitš, interior architect, Tartu Waldorf School teacher and parent.

Experts:

Egle Tamm, Tartu City Government Department of Architecture and Construction, Heritage Service specialist;

Heldur Ong, Alus-Geoloogia OÜ, Member of the Board;

Tõnis Arjus, Tartu City Government, City Architect;

Tõnu Mauring, University of Tartu, Institute of Technology, chairman of the energy efficient building core laboratory

Protocol prepared by Katri Tammekand, Member of the Tartu Free Waldorf School Association.

27 competition entries arrived on time for the architectural design competition of the buildings and outdoor areas of Tartu Waldorf Centre. There were several architecturally strong and conceptually complete works among the competition entries. The concept of "organic architecture" was interpreted in very different ways, resulting in many versatile solutions. The jury regarded the standard of received works as uneven.

For all the works the expert's opinion was prepared with regard to conformity to the competition task (Mikk Pärdi), conformity to special conditions for restoration of former church and mess hall (Egle Tamm), engineering geology conditions and possible water regime (Heldur Ong) and energy efficiency (Tõnu Mauring). Expert opinion on the architectural solution of the works was given also by Tõnis Arjus, the City Architect.

The jury assessed the works on the basis of the quality of concept and form and conformity to the competition task, and selected the winners of I, II and III prizes and two purchase prizes on the basis of the assessment criteria – competition task of the design contest clause 11.2. The rank of works was determined by simple majority of votes.

The jury determined the winners of competition prizes by way of anonymous passwords:

I prize (8000 EUR) for the conceptual design with password “Birch”

Jury members Tiit Sild, Mikk Pärdi and Andres Lunge ask to enter into the protocol their negative vote.

II prize (6000 EUR) for the conceptual design with password “Waldorf talu”

III prize (4000 EUR) for the conceptual design with password “Lemniscata”

Purchase prize (2000 EUR) for the conceptual design with password “Kukerpall”

Jury member Luigi Fiumara asks to enter his negative vote.

Purchase prize (2000 EUR) for the conceptual design with password “Alma Mater”

Jury member Mati Raamat asks to enter his negative vote.

The comments of jury for the prize-winning conceptual designs:

“BIRCH” – I PRIZE

Logistically and functionally well-developed and one of the best solutions in that respect. Good lobby area, people can reach directly the assembly hall during a bigger event by a wide stairs, without burdening the hallways required for servicing the classrooms and other rooms. Successful interaction between the assembly hall and its ancillary rooms. Predominantly natural light in hallways, which are somewhat long, however not dull. Position of the kindergarten on the plot is excellent. The water problem of the plot has been dealt with, a pond being devised on the existing low area. The proposed wooden and straw-insulated kindergarten and social centre are intriguing as an idea, however, it may prove challenging to carry out for several reasons. Employing together various materials, forms and colours is not harmonious up to the end with regard to the external impression, looking exaggerated and unsettling. The evacuation of the social centre has not been solved.

Comment by the jury member with a negative vote: the work is overly conservative and the structural logic comes from another era.

Proposals by the jury:

1. Although the exterior is recognizably Waldorf/Steiner school, it is rather impersonal and old-fashioned at that. Unjustifiably many different materials and commonplace techniques. Using various tonalities on different buildings is not convincing in given solution. Thus, the façade solution calls for more novelty and a more contemporary approach.
2. The arrangement and shape of windows is chaotic and the colour solution enhances the confused feeling. This part requires a more distinct idea.
3. The church/mess-hall room solution is rigid in comparison with other buildings. Since balconies in the art classrooms are impractical, the second floor should be built up in full, since the additional room obtained increases the flexibility of the room programme.
4. The school office must be placed close to the main entrance.
5. The general idea of the lobby and the main stairs is good, but it needs some adjustment, because in this occasion it stresses overly the direction towards the lower floor.

“WALDORF TALU” – II PRIZE

A lot of attention is paid to the structural part and thereby the architectural clarity and unity has been achieved. The plans function in a broad scale, but are overly cuboid in shape, which is typical to regular schools. Also, using several different roof types in this manner makes the solution costly and uneconomical. The building respects the surrounding architecture and landscape while at the same time the long undivided façades are somewhat monotonous. The complex can be built stepwise.

According to the teachers' opinion the given work is unfriendly and unsuitable for a school house.

“LEMNISCATA” – III PRIZE

Strong general concept, which seems to push the former church building into the spotlight. Exterior space and house agree with each other. Unfortunately, the simple, symbolical general form play is not supported by the plan solutions of the building. For example, the central large shade is left unused for main entrances, turning one's back to it and even misleading the first-time visitor. On the positive side is the simplicity of form and thereby the energy efficiency. Can be built only in two stages. The building forms one whole with the plot. Unfortunately, the interior space does not harmonize with the exterior space and is unexpectedly monotonous.

"KUKERPALI" – PURCHASE PRIZE

A solution that is simple and attractive with its delicate material use, which does not lack the rationality. The work has been approached very systematically and the plot has been utilized very well. Easy to build stepwise. The volumes are simple from the outside (incl. easy to build), attempts at organics can be observed inside, but it remains weak. From the outside the cuboid volumes have been divided in an exciting manner. Although the structures have been described as small block and concrete, a house like this should be of wooden structure throughout. Façade solution is unsuitable for a Waldorf school (unsecure), would need a totally new approach. Simple external form is good for energy efficiency.

Comment by the jury member with a negative vote: the work is not a healthy solution for children due to its restless façade solution.

According to the teachers' opinion the work is nervous and unsuitable for a school house.

"ALMA MATER" – PURCHASE PRIZE

Logistically and functionally carefully thought out solution, but does not form an architectural unity, provide the school with distinctive appearance, nor contribute to generating the outdoor space of high quality. The diversity of materials, forms and colours seems unjustified and somewhat excessive. The rainwater accumulation and utilization of solar collectors and solar batteries is welcome. The room solutions of the church building and the winding dark corridors are not convincing. One of the most straightforward and best-developed exterior spaces. Simplifying the roof landscape of the school would improve the outcome.

Comment by the jury member with a negative vote: on the contrary to the competition conditions the gym and assembly hall are designed as one room.

Jury comments for conceptual designs left unawarded

"Abracadabra"

Interesting solution of modular form, while the concept as such is still very expensive (double façades, tight row of roof gables). The volume of the superstructure for the church/mess-hall is unsuitable. The plan solutions of the building complex have very many acute angles and other rooms with strange shape, which might be acceptable, but not to that extent. When considering the Estonian climate, there are too many bright and otherwise pleasant courtyards, increasing considerably the external perimeter of the building and eventually raising the heating and construction costs. Inappropriate for a school house.

“Arachnes”

Authors have chosen a form that has proved too hard to handle, the selection lacks the conceptual explanation. Plan solutions are full of impractical corners and they lack also the grandiosity inherent in postmodernism (which has employed the given form also in Estonia). The form gives an impression of unity in its repeated elements, but feels monstrous and not friendly, which is characteristic to Waldorf institutions.

“Comperio”

The idea of children running around on the roof might be intriguing, but the proposed solution (steep slopes, missing barriers) entails substantial security risks, being incomplete as a solution (e.g. trees on sledge trails) and are not credible as that. Many unresolved issues, incl. evacuation. Changing the volume of the church building solution in that way is not acceptable. Architecturally, the solution is trapped in formalities: the created room is distant and does not link with the people.

“Courtyard”

The building looks too monotonous and overly massive in the surrounding environment, common courtyard ties the building complex into one, but the general solution and design creates a feeling that this house could accommodate any other centre or school, but not a Waldorf centre. Two entrances of equal importance create confusion. Plan solutions for the kindergarten do not function.

“GreenGreenGreen”

The work is cacophonic and does not form a unity. External perimeter is complicated and thus inferior with regard to energy efficiency. It is impaired also by several stairs and roof areas. Creating a green roof for walking purposes is not reasonable, justified only for relieving the rainwater drainage. The volume of the superstructure for the church/mess-hall is unsuitable.

“Green Arhipelago”

The work entails interesting ideas, but, as a whole, it appears monotonous, mechanical, out of scale and unfriendly. The courtyard solution is inadequate. The building complex would rather be fitting for grown-ups for research, laboratory or university activities.

“Inspired_Flow”

The form play and restless façade rhythm do not create a harmonious and pleasant overall picture. Plan solutions are weak, room forms widely used in Waldorf schools have been provided, but these are unsuitably mechanically stacked on one another. The area of hallways and intermediate space between the classes and other rooms has been poorly developed, e.g. lacking the large scattering space required at entrances. External space is flowing, characteristic to a Waldorf centre, but somewhat clumsy.

“Kaheksakandt”

In taking as a basis a difficult figure and constructing the entire Waldorf centre concept from it, one has been trapped in the form play. The result is a building complex reminding of huge machinery, which however does not highlight the values characteristic to a Waldorf centre. Instead of the principle “form follows function” one has used “function follows form” and the result is unfortunately unconvincing. Uncomfortable and unpractical rooms are created. The volume of the superstructure for the church/mess-hall is unsuitable.

“Kiik”

An exciting approach in itself, but a very complicated and expensive structure (building underground), which is not reasonable regarding the building up of the area and the existing space. Proposed energy saving solutions do not work in the Estonian climate (merely thick walls do not function, insulation is needed as well). Still, one has to admit that the room experience is definitely very inspiring, stepwise construction has been considered, shown nicely also in the added video material. Romantic, but unsuitable.

“Küla”

Relatively exciting and complete external space solution and logical internal space concept. Walking on the roof is a fine idea, but expensive to be carried out and, considering the location of the building, also unnecessary, because the complex is surrounded by large, wide areas. Strong partition of roof and volume areas would probably create problems with the accumulating snow in winter. Façade is a little overdone.

“Light_fabric”

Although the concept of the building breaks up the functional whole of the house into very small units, it is a very spectacular and aesthetically beautiful solution. Unfortunately, small units cause excessive external perimeter, which results in high public utility costs. Energy efficiency is poor due to the excessive external parameter, internal courtyards and roof landscapes. Lacks the organic form generally characteristic to Waldorf schools.

“Lõngapusas”

Fascinating, playful concept. Long corridors have been avoided, but for some reason it has all been achieved at the expense of increasing drastically the external perimeter of the house, which implies also higher maintenance and construction costs. Volumes of the social centre and kindergarten look pleasing, but the school seems unsettled and too massive. Many inconveniently used rooms and parts of rooms.

“Maast”

Strong architectural concept. Interesting interior and exterior space solution. Complete and well worked out. Several interesting techniques have been combined; linear structure is interesting and smart. However, the lined-up boxes seem a bit unfriendly. The flowing corridor of the school cannot compensate for the boxiness of other rooms. Not suitable for a school house.

“Marie”

Good attempt, but the solution of the building remains incomplete and provides inadequate picture of the actual building.

“Maulwurf”

The work utilises a few form techniques and ideas, but unfortunately it is not convincing enough. Plan solutions are incomplete, there are too many long corridors and too little light in the building in addition to more general problems, e.g. security risks related to children moving on the roof are unsolved.

“Pesad”

A decent solution. Strong, simple concept, different units are sufficiently separated but at the same time connected on the plane of the first floor (concentrated area of joint activities). The building is still broken into extremely small pieces, thus it functions poorly. The hallway connecting the whole thing is eventually stretching too long. The solution should be changed significantly by merging similar-adjacent functions and creating larger volumes.

“Roheline_Muna”

The structural logic of the work is confusing and the provided environment also complicated and incomprehensible. Turf roofs do not actually prevent the cold bridges (soil is actually a good heat conductor). Since many different support structures need to be used with this solution, it would obviously be expensive to build.

“Space4development”

A work with a momentum and strong form idea, ties the form and idea into one whole. Long flowing gabled roofs can create large snow heaps in winter and may thus prove to be unreasonable. Energy efficiency expressed in the text is declarative and does not become obvious in the architecture. Spacious and pleasant outdoor area, which has been achieved at the expense of the social centre house being placed on the neighbouring plot, outside the plot assigned in the competition conditions.

“Teadmiste_rifl”

Interesting work and concept. It is still unclear as to what the building would actually look like (façades and several other aspects have not been resolved). Room solution of the school seems random. Social centre reminding too much of a barrack and contradicting the ideas of Waldorf education.

“Tubular_bells”

On the positive side is considering the client's expectations to involve children and parents in the construction process of the kindergarten. also, involving local artists in preparing the copper glazing shows consideration for the Waldorf education principles. A fascinating solution with regard to volumes, but the extensive division of volumes results in a large external perimeter and thereby potentially high public utility costs.

“Wandalf”

A room programme that is resolved in an interesting manner, divided into three layouts and with a pleasant, generous plans, which in places still do not function well, but which are connected by an exciting roof landscape. The solution is interesting and holds a strong sculptural value, while being definitely an extremely expensive and thus unrealistic approach in which the jury recognizes also many structural issues in addition to others.

“Wholeness_in_diversity”

Interesting concept, which interprets interestingly the concept of “form follows function”, by placing different functions into building volumes of totally opposing form language. Problematic intermediate spaces. Diversity is provided only in the scale of large volumes. Everything is relatively dull in small scale. Eventually, a major confusion has been achieved and finding one's way in the houses has been made complicated for no reason.

**ARCHITECTURAL DESIGN CONTEST OF THE BUILDINGS AND OUTDOOR AREAS
OF TARTU WALDORF CENTRE COMPLEX**

Participants

Mati Raamat (Chairman of Jury)

Tiiu Blaes-Käo (Member of Jury)

Tiit Sild (Member of Jury)

Andres Lunge (Member of Jury)

Luigi Fiumara (Member of Jury)

Mikk Pärd (Member of Jury)

Lena Leonovitš (Member of Jury)

Katri Tammekand (Secretary of Jury)